

Důvodová zpráva

1. Finanční hospodaření Olomouckého kraje se řídí ročním rozpočtem, který na základě ustanovení § 35 odst. 2 písm. i) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů schvaluje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Rozpočet je jedním z hlavních nástrojů krajské samosprávy k realizaci jejích cílů. Sestavení rozpočtu Olomouckého kraje se dále řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, případně dalšími zákony - např. zákon o státním rozpočtu.
2. Rada Olomouckého kraje na svém zasedání 28. 8. 2008 projednala zásady pro sestavení návrhu rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2009 a organizační postup zabezpečení přípravy a projednávání rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2009.
3. Nově zvolená Rada Olomouckého kraje na svém zasedání 20. 11. 2008 projednala harmonogram přípravy rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2009. Vycházela z předpokladu, že rozpočet bude předložen ke schválení Zastupitelstvu Olomouckého kraje 17. 12. 2008, to znamená tak, aby Olomoucký kraj měl pro rok 2009 schválený rozpočet již od 1. 1. 2009 a nemuselo se přistoupit k hospodaření v 1. čtvrtletí roku 2009 dle rozpočtového provizoria.
4. Zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů je stanovena povinnost:
 - a) sestavovat rozpočtový výhled, který se sestavuje zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobějších závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů,
 - b) pokud se územní samosprávný celek podílí na realizaci programů nebo projektů spolufinancovaných z evropských fondů, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování těchto programů nebo projektů včetně zdrojů spolufinancování.
5. Rozpočtový výhled Olomouckého kraje na období 2009 – 2013 byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje 22. 2. 2008. V období 2007 – 2013 probíhá nové programovací období Evropské unie, které znamená zásadní zlom pro Olomoucký kraj v čerpání zdrojů z evropských fondů a to cestou Regionálního operačního programu, případně dalších operačních programů. Olomoucký kraj tvoří společně se Zlínským krajem Region soudržnosti Střední Morava (NUTS II).

6. Zásadní vliv na rozpočet Olomouckého kraje může mít, mimo jiné, případná novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Hospodaření Olomouckého kraje se může negativně dotknout globální finanční krize a to zejména ve vývoji a inkasu daňových příjmů. I vzhledem k této skutečnosti bude předložen aktuální rozpočtový výhled na jednání Zastupitelstva Olomouckého kraje počátkem roku 2009.
7. Formou dotací ze státního rozpočtu pro rok 2009 je financován pouze příspěvek na výkon státní správy – nárůst oproti roku 2008 je o 3%.

V roce 2009 není součástí souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu Olomouckého kraje dotace na výdaje jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí. Poskytování této dotace bylo přesunuto do kapitoly Ministerstva vnitra, kde je tato částka rozpočtována souhrnně pro všechny kraje. Podmínky (včetně výše dotace) pro poskytnutí účelové dotace budou známy po schválení zákona o státním rozpočtu a jeho rozpisu na kraje.

8. Na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (účinnost k 1.1.2007) se od 1.1.2007 změnil zásadně systém financování sociálních služeb. Kraje nedostávají dotace ze státního rozpočtu na zřizovatelské funkce v oblasti sociálních věcí, ale o tyto dotace žádají všechny typy organizací v sociální oblasti bez ohledu na zřizovatele včetně neziskových organizací přímo Ministerstvo práce a sociálních věcí – kraj tyto toky peněz vůbec neovlivní (jdou mimo jeho rozpočet – tzv. „průtokové dotace“). Jedná se zcela o nový systém financování, kde část finančních prostředků jde přímo na konkrétní klienty, kteří se sami rozhodnou, jak s těmito finančními prostředky naloží – buď si objednají služby u organizace, nebo zůstanou doma. Pro řešení případných problémů má Olomoucký kraj u organizací v oblasti sociálních služeb rozpočtovanou částku 58,020 mil. Kč. Část provozních výdajů příspěvkových organizací v oblasti sociálních věcí bude tedy hrazena z účelové dotace z Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dotace je poskytována průběžně během kalendářního roku) a z rozpočtu Olomouckého kraje budou hrazeny pouze ty výdaje, které nelze hradit z dotace z MPSV, např. účetní odpisy majetku, daň z příjmu.
9. V roce 2009 budou Olomouckému kraji poskytnuty finanční prostředky na přímé náklady na vzdělávání z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a to jak pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizované a spravované Olomouckým krajem tak i pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení obcí. Olomoucký kraj po schválení zákona o státním rozpočtu a rozpisu ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy provede rozdělení finančních prostředků na školské příspěvkové organizace zřizované obcemi Olomouckého kraje a organizace zřizované Olomouckým krajem dle normativů stanovených krajským úřadem Olomouckého kraje podle vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Vzhledem k tomu, že v této chvíli není znám celkový objem finančních prostředků pro jednotlivé kraje na přímé náklady na vzdělání, není možné tuto částku zahrnout do návrhu rozpočtu na rok 2009. V měsíci lednu 2009 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poukáže zálohu na přímé náklady, a to pro školské příspěvkové organizace zřizované obcemi Olomouckého kraje a pro organizace zřizované Olomouckým krajem, přičemž je třeba tyto prostředky rozdělit a poukázat na školské příspěvkové organizace zřizované obcemi Olomouckého kraje a školské příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem.

10. Ze zůstatku, který zůstal po pokrytí provozních výdajů organizací zřizovaných Olomouckým krajem (včetně dotace do investičních fondů) a odborů (kanceláří) Krajského úřadu Olomouckého kraje a rozestavěných investičních akcí a rozpracovaných projektů, které přechází do roku 2009 se pokryjí regulační poplatky ve zdravotnictví, nové investiční výdaje, výdaje na financování projektů z evropských fondů a výdaje na další rozvojové programy – bude předloženo na prvním jednání Zastupitelstva Olomouckého kraje v roce 2009 (předpoklad únor). Z úvěrových zdrojů, případně z přebytku budou rovněž rozpočtově pokryty výdaje na projekty kofinancované z evropských fondů.

Zůstatek pro další použití je ve výši 423 525 tis. Kč. (Příloha č. 1).

Přebytek roku 2008 bude určen na dofinancování dalších prioritních potřeb Olomouckého kraje včetně aktualizace provozní části rozpočtu – bude předloženo na jednání Zastupitelstva v dubnu 2009.

11. Olomoucký kraj (společně se Zlínským krajem) čerpá prostředky z Regionálního operačního programu Regionu soudržnosti Střední Morava ve 4 základních prioritních osách s předpokládanými objemy:

1. Doprava
2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu
3. Cestovní ruch
4. Technická pomoc

Vzhledem ke skutečnosti, že čerpání výše uvedených zdrojů představuje pro Olomoucký kraj značné finanční zatížení, proběhla jednání zástupců Olomouckého kraje a Evropské investiční banky o poskytnutí pomoci Evropské investiční banky při financování projektů v období 2007 – 2013.

12. Dne 28. 6. 2007 byla podepsána smlouva o úvěrovém rámci mezi Olomouckým krajem a Evropskou investiční bankou ve výši 3 000 mil. Kč, který je určen na financování projektů Olomouckého kraje a příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem v rámci nových operačních programů. V roce 2008 byla čerpána 1. tranše ve výši 450 mil. Kč. V roce 2009 se předpokládá čerpání dalších tranší a to v závislosti na vyhlášení výzev v rámci ROP Regionu soudržnosti Střední Morava, případně dalších

operačních programů. Jejich výše zatím není stanovena a v návrhu rozpočtu na rok 2009 nejsou tyto zdroje zapojeny.

- 13.** Dne 13. 12. 2005 byla podepsána smlouva o finanční půjčce mezi Olomouckým krajem a Evropskou investiční bankou ve výši 900 mil. Kč, která je určena na financování rekonstrukcí a modernizací silnic II. a III. třídy (projekt Modernizace silniční sítě v majetku Olomouckého kraje). V roce 2006 byla čerpána první tranše ve výši 289 mil. Kč, v roce 2007 byla čerpána druhá tranše ve výši 379,5 mil. Kč a v roce 2008 byla čerpána poslední tranše ve výši 231,5 mil. Kč - celá půjčka byla vyčerpána včetně povinného dofinancování podílu Olomouckého kraje ve výši 1.195.547 tis. Kč.
- 14.** Vztah rozpočtu Olomouckého kraje k příspěvkovým organizacím zřízeným Olomouckým krajem bude vyjádřen závaznými ukazateli
- a) neinvestiční příspěvek na provoz,
 - b) neinvestiční příspěvek na provoz – odpisy (určené na krytí účetních odpisů jako příspěvek do investičních fondů),
 - c) neinvestiční příspěvek na provoz – mzdové náklady,
 - d) u některých organizací nájemné, které odvádí organizace do rozpočtu Olomouckého kraje a toto je následně poukazováno příspěvkových organizacím jako příspěvek na provoz nebo příspěvek do investičního fondu,
 - e) odvod z investičního fondu,
 - f) a další závazné ukazatele stanovené pro jednotlivé příspěvkové organizace.
- 15.** Snahou Olomouckého kraje je řešit, v rámci možností daných rozpočtem, přiděly do investičních fondů příspěvkovým organizacím. Prioritou je řešit tento problém proporcionálně stejně u všech příspěvkových organizací. Vzhledem ke skutečnosti, že příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem mají rozdílnou úroveň svých zařízení a staveb navrhujeme i pro rok 2009 odlišný systém příspěvků na odpisy do investičních fondů:
- a) příspěvek na odpisy do investičních fondů ve výši 100% - stejně jako v roce 2008
 - b) u movitého majetku bude nařízen odvod z investičního fondu do rozpočtu Olomouckého kraje ve výši 50 % výše účetních odpisů (stejně jako v roce 2008).
 - c) u nemovitého majetku bude bráno v úvahu stáří nemovitosti. Z tohoto důvodu jsou vytvořena tzv. časová pásma, která zobrazují, jak dlouho bude nemovitost ještě odepisována a ke každému pásmu je stanoveno procentní vyjádření výše odvodu z investičního fondu. Každá budova ve správě příspěvkové organizace je posuzována samostatně, tzn. že každá budova může spadat do jiného časového pásma a u každé budovy je nařízena jiná výše odvodu. Za každou organizaci je stanoven odvod z investičního fondu souhrnně jednou částkou. Vychází se ze zásady, že nové investice potřebují méně zdrojů na opravu a údržbu a naopak. Pro úplnost uvádíme, že celkové zdroje se pro jednotlivé

rezorty nesníží (v průměru zůstane všem příspěvkovým organizacím 50 % zdrojů), ale dle stáří jednotlivých nemovitostí budou rozdílné odvody z investičního fondu do rozpočtu Olomouckého kraje a případné rozdíly (týká se zejména příspěvkových organizací, které mají ve správě relativně novější nemovitý majetek), zůstanou ve správě příslušných odborů – např. v sociální oblasti zůstalo v rezervě odboru sociálních věcí 4,6 mil. Kč. Použití rezervy schvaluje Rada Olomouckého kraje.

Doba, po kterou bude organizace odepisovat budovu	Výše odvodu
Do 20 let	20 %
21 – 40 let	40 %
41 – 60 let	60 %
61 – 80 let	80 %
81 – 100 let	100 %

16. Součástí návrhu rozpočtu zastupitelů Olomouckého kraje (ORJ 01) jsou rovněž tzv. refundace členům zastupitelstva Olomouckého kraje, kteří nejsou uvolněni pro výkon funkce a kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru paušální částkou 150 ,-- Kč na 1 hodinu.
17. Návrh rozpočtu kryje osobní a věcné výdaje 512 zaměstnanců zařazených do Krajského úřadu Olomouckého kraje s nárůstem 5 % tarifních platů. Odměny členů Zastupitelstva Olomouckého kraje jsou rozpočtovány s nárůstem 5 % oproti roku 2008.
18. Olomoucký kraj uzavřel dne 4. 1. 2002 smlouvu o zřízení a vedení běžného účtu v Kč s Komerční bankou, a. s. Olomouc (bylo osloveno celkem 8 bankovních domů, Komerční banka, a. s. nabídla nejlepší podmínky). Pro rok 2008 byla uzavřena smlouva o kontokorentním úvěru ve výši 150 mil. Kč a to s ohledem na nový systém financování příspěvkových organizací v oblasti sociálních služeb. V roce 2008 nebyl kontokorent vůbec čerpán.

Pro rok 2009 navrhujeme otevřít kontokorentní úvěr jehož čerpání by bylo účelové -pouze na krytí provozních výdajů, případně na řešení nenadálých krizových situací. Jedním z důvodů je i nejistota naplňování daňových příjmů Olomouckého kraje po novelách daňových zákonů, které mají účinnost od 1. 1. 2008. Smlouva o kontokorentním úvěru by se uzavřela opět na 1 rok s možností čerpání pouze bezhotovostní formou. Výše kontokorentu je navrhována v částce 150 mil Kč za podmínek:

- a) úroková sazba při čerpání je pohyblivá: 1M PRIBOR + 0,15% p.a. (1 M PRIBOR ke dni 27.11.2008 = 3,83 % p.a.),
- b) cena za rezervaci zdrojů: 0,03% p.a. z nečerpané částky kontokorentu – v případě celoročního nečerpaní je celkový roční poplatek 45 tis. Kč,
- c) poplatky, cena za vedení úvěrového účtu: zdarma,
- d) splátkový kalendář: opakované čerpání a splácení,
- e) zajištění kontokorentu: bez zajištění.

19. Na základě ustanovení § 6 zákona č. 250/2000 Sb. o pravidlech hospodaření územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů schvaluje Zastupitelstvo Olomouckého kraje peněžní fondy.

- a) součástí návrhu rozpočtu je návrh na tvorbu a použití fondu sociálních potřeb ve výši 3,5 % z objemu rozpočtovaných mzdových prostředků (Příloha 3c) – Fond sociálních potřeb).
- b) Součástí návrhu rozpočtu Olomouckého kraje je Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje (Příloha č. 3d) – Fond na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje).

Závěr

Rada Olomouckého kraje doporučuje Zastupitelstvu Olomouckého kraje schválit předložený návrh rozpočtu Olomouckého kraje na rok 2009, který zabezpečuje vyrovnané hospodaření kraje.